

В. Я. Юкало; лексико-семантичні особливості медичних термінів – А. В. Ткач, В. І. Тихоша, Н. З. Цісар, В. І. Лисенко; словотворча ідентичність та мінливість української медичної термінології – А. В. Ткач; моделювання тезаурусу медичної термінології – Л. М. Філюк.

Медичну термінологію варто розглядати із двох сторін: прямі запозичення з французької мови та утворення медичних термінів за допомогою афіксів французького позичення. Наприклад, лексеми *бандаж* (грижева пов'язка) – франц. *bandage*, англ. *bandage*; *діарея* – франц. *diarrhée*, англ. *diarrhea*; *зонд* – франц. *sonde*, англ. *probe*; *карантин* – франц. *quarantaine*, англ. *quarantine*; *маніпуляція* – франц. *manipulation*, англ. *manipulation*; *масаж* – франц. *massage*, англ. *massage*; *мігрень* – франц. *migraine*, англ. *migraine*; *операція* – франц. *opération*, англ. *operation*; *педіатр* – франц. *pédiatre*, англ. *pediatrician*; *пінцет* – франц. *pincette*, англ. *tweezers*, *pincers*; *піпетка* – франц. *pipette*, англ. *pipette*; *тампон* – франц. *tampon*, англ. *tampon*; *фантом* – франц. *phantôme*, англ. *phantom*; *шок* – франц. *choc*, англ. *shock* та ін.

Медичні терміни мають досить стабільну морфологію. Афікси часто походять із грецької чи латинської мов, проте зафіксовано французькі значущі частини слова в англійських термінах, як-от: **-ous** (*cancerous* – раковий, *pernicious* – злоякісний), **-ment** (*filament* – волокнина, нитка, *ligament* – зв'язка, *nourishment* – живлення) та інші.

Отже, медична термінологія, як і система термінів будь-якої іншої науки, становить множинність взаємопов'язаних елементів, які репрезентують стійку єдність із конкретними властивостями й закономірностями. Така макротерміносистема нараховує велику кількість слів і словосполучень. Медичний термін як елемент цієї структури займає відповідне місце у ній, перебуває у фіксованих родо-видових зв'язках із іншими термінами, а також відображає сучасну тенденцію розвитку. Вважаємо дослідження медичних термінів у порівняльному аспекті з іншими мовами перспективним.

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ІДИОМ

Колачник Д. І.

студентка факультету іноземних мов,
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Проблема перекладу ідіом завжди була актуальною через різницю значення тих самих ідіом у різних мовах. Проблемою є збереження структури і значення ідіоми, щоб вона несла те саме емоційне та смислове забарвлення і у вихідній мові, і в мові перекладу. Деякі ідіоми несуть культурний зміст, що

сильно ускладнює процес перекладу. Адекватний переклад не повинен прирівнюватись до калькування чи дослівного перекладу. В такому випадку ідіома втратить свій зміст і її використання буде беззмістовним.

Г. С. Грінь виділив такі групи фразеологізмів американського варіанту англійської мови:

Семантична група «говоріння»:

to talk wet – розповідати нісенітницю

to swap lies – пліткувати

Семантична група «дружні стосунки»:

to stay until the last dog is hung – залишатися поруч до кінця

to die dog for smb. – бути абсолютно відданим комусь

Семантична група «пересування»:

to show leg – втекти

to take the airline – піти найкоротшим шляхом

Семантична група «почуття»

to have no kick left (in) – бути без сил, не в змозі більше терпіти

Семантична група «інтелектуальна діяльність» та ін.

to get on to the ropes – детально дізнаватися про обставини справи

Також є такі семантичні групи як «смерть», «гнів, розчарування, помста», «брехня, безчестя» та «радість, задоволення, успіх».

Власна назва – особлива складова ідіоми, яка викликає у нас певні асоціації. Наприклад, ім'я Іван у нас викликає уявлення не заможного селянина, тоді як для людей іншої культури це не викличе ніяких асоціацій. Тобто власні назви в ідіомах несуть багато культурної інформації, тобто вони є неоднозначними, багатограними. Наприклад, імена Джордж, Джек, Том для української аудиторії будуть чужими та не викличуть потрібних емоцій чи асоціацій. В такому випадку потрібно знайти українські відповідники такі як Іван, Петро чи Панас.

Завданням перекладача є зберегти особливість ідіоми наскільки це можливо, але так щоб представник іншої культури не мав труднощів з розумінням. Часто перекладач повинен відмовитись від збереження точності. Отже існують такі способи перекладу ідіом:

Фразеологічний еквівалент. Це випадок, коли значення ідіоми у вихідній мові повністю відповідає значенню ідіоми у мові перекладу.

An old dog will learn no new tricks. – Старого пса новим фокусам не навчиш.

One swallow does not make a summer. – Одна ластівка не робить літа.

Але дуже рідко буває що ідіоми в двох мовах співпадають слово в слово. Зазвичай перекладачу потрібно зрозуміти зміст ідіоми у вихідній мові і тоді відшукати еквівалент у мові перекладу.

Jack of all trades is good at none – За все береться і нічого не вдається

Описовий переклад. Якщо фразеологізм немає еквіваленту в іншій мові, а дослівний переклад буде незрозумілий для аудиторії, тоді перекладач може

замінити ідіому словом чи словосполученням, яке передасть зміст, тоді структура та особливості ідіоми не важливі. Проте це не страшно, адже головною метою перекладача залишається передача змісту вихідного тексту.

One man's meat is another man's poison. – Про смаки не сперечаються.

Контекстуальні заміни при перекладі. Цей спосіб полягає в тому, що перекладач може замінити ідіому українським відповідником навіть, якщо він не відповідає значенню у вихідній мові, але відповідає за змістом у мові перекладу у конкретному контексті.

Let well alone. – Не буди лихо, поки воно спить.

To vanish in the thin air – як корова язиком злизала.

Література

1. Ilko V. Korunets'. Theory and Practice of Translation. Nova Knyha, 2001. 445 с.
2. Longman Idioms Dictionary. Pearson Longman, 1998. 416 с.
3. Кунин А. В. Англо-русский фразеологический словарь. Москва : Русский язык, 1984. 944 с.
4. The Oxford English Dictionary. Second Edition, 2005. 1490 с.
5. The Oxford Dictionary of Quotations. 5th Edition, 1999. 1152 с.

ЗАСТОСУВАННЯ ЛЕКИЧНИХ ІГОР В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Кошулинська Р. П.

*студентка факультету філології і журналістики
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Головною метою навчання іноземної мови є формування в учнів комунікативної компетенції. Це означає не просто навчити дитину говорити, а навчити мислити іноземною мовою. Цей процес складний і непростий. Ефективність навчання іноземної мови значною мірою залежить від чіткої та гнучкої організації навчального процесу на уроці, від уміння вчителя враховувати психофізіологічні особливості дітей тієї чи іншої вікової групи. Особливе значення для підвищення ефективності навчання та посилення мотивації вивчення іноземної мови має цілеспрямований вплив на емоційну сферу учнів. У цьому випадку використання ігор є найбільш доцільним.

Гра є одним з методів, який застосовується в комунікативному підході як українськими так і зарубіжними педагогами. Щоб зацікавити учнів, підвищити рівень знань з іноземної мови, вчителі пропонують гру як найефективніший